

ÕPPEPROGRAMM „VESI-HOIAME JA AUSTAME SEDA, MIS MEIL ON“

PROGRAMMI LÄBIVIIJA AS TALLINNA VESI SPETSIALIST

LIISI LIIVLAID;

ESITUS JA FOTOD: ÕPPEALAJUHATAJA REELI SIMANSON

19.05.2016

ÕPPEPROGRAMMI RAHASTAS: TALLINNA VESI

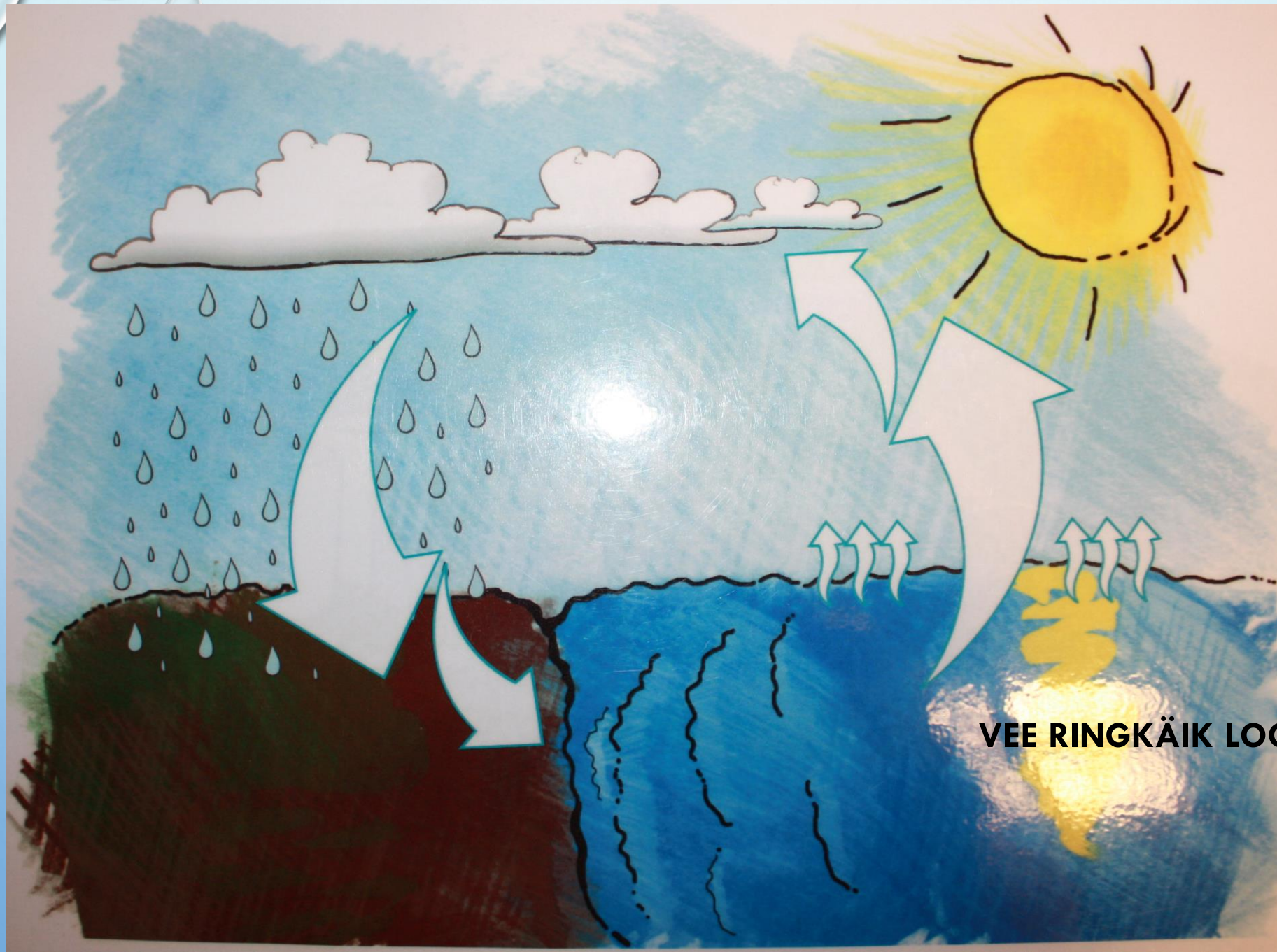
MIDA VEEGA TEHA SAAB?

LAPSED VASTASID: JUUA, UJUDA, HAMBaid PESTA, SUVEL PRITSIDA.

KUIDAS VESI LOODUSES RINGLEB?

KA SELLELE KÜSIMUSELE OSKASID JUBA MEIE 5-6 AASTASEDKI VASTATA.

PÄIKESE KÄES MEREVESI AURUSTUB JA TÕUSEB TAEVASSE. KUI AURU ON PALJU, KOGUNEVAD VEEOSAKESED PILVEDEKS, KUI PILVED MUUTUVAD RASKEKS, HAKKABKI VIHMA VÕI TALVEL LUND SADAMA. VESI JÕUAB JÄLLE VEEKOGUDESSE JA MAAPINDA TAGASI.

VEE RINGKÄIK LOODUSES

AGA KUIDAS VESI MAAPINNAST MERRE JÕUAB?

VESI LIIGUB ALLIKATE KAUDU JÕGEDESSE JA JÕEST VOOLAB MERRE.

AGA KUIDAS LINNADES, ASULATES VESI RINGLEB?

SEAL KAEVATAKSE MAA SISSE SUUR
AUK, KUNI PÕHJAVEENI VÄLJA.
SINNA AUKU TEHAKSE PUURKAEV,
KUST PUMP PUMPAB VEE ÜLESSE,
VESI LIIGUB TORUDESSE JA SEALT
MEILE KRAANI.

MUST VESI LIIGUB
KANALISTASIOONI TORUSID
MÖÖDA REOVEEPUHASTUSJAAMA,
KUS VESI PUHASTATAKSE JA
SUUNATAKSE EDASI MERRE.
TALLINNA LINNA JOOGIVESI SAAB
ALGUSE ÜLEMISTE JÄRVEST. EDASI
LIIGUB VESI VEEPUHASTUSJAAMA,
SEALT EDASI PUHTAVEE
RESERVUAARIDESSE JA SIIS TORUDE
KAUDU KRAANIDESSE.
KOGU PROTSESS VÕTAB AEGA 15
TUNDI.

PUHAS VESI ON HINNALINE VARA, MIDA PEAB SÄÄSTMA.

KUIDAS VETT RAISATAKSE? LAPSED PAKKUSID:

- JÄETAKSE KRAANI VESI NIISAMA JOOKSMA HAMBAPESU AJAL
- UNUSTATAKSE PANNA KRAAN KINNI.

KUI VETT SAAB RAISATA, KAS SIIS SAAB SÄÄSTA KA?

IKKA SAAB, MÕNED VÕIMALUSED VEE SÄÄÄSTMISEKS:

- **KASTA TAIMI KOGUTUD VIHMAVEEGA (SEE VESI ON SOOJEM KA, KUI KRAANIST TULEV JA TAIMEDELE KASULIKUM), KASTA SIIS KUI PÄIKE EI PAISTA- VÄHEM AURUSTUB, PÜÜA KASTA JUURTE PEALE, MITTE LEHTDELE (SEALT JÄLLE VESI AURAB KIIREMINE ÄRA).**
- **KASUTA KASTMISEKS NÕUDEP LOPUTUSVETT**
- **DUŠŠ ON SÄÄSTLIKUM VÕIMALUS PESEMISEKS VÕRRELDUNA VANNIGA**
- **TILKUVAD KRAANID TULEB KOHE PARANDADA, SEST ÖÖPÄEVAS KULUB KUSKIL 25 LIITRIT VETT NII TÄIENDAVALT**
- **SÄÄSTLIKUD TUALETTPOTID (2 VALIKUT VEE KOGUSE OSAS)**
- **AVADA KRAAN MÕÕDUKA KIIRUSEGA (EI TULE TAGASILÖÖKI) VÕIMALIK KOKKU HOIDA 10- 100 L VETT**
- **KUI ARMASTAD JUUA KÜLMA VETT, SIIS HOIA SEDA KANNUGA KÜLMKAPIS (MITTE ÄRA LASE VEEL NII KAUA VOOLATA, KUI KÜLMAKS LÄHEB).**

VAATA JA UURI SEDA
PILTI, MIS SIIN ON
ÕIGESTI, MIS VALESTI?

PÕHJENDA KA OMA
VASTUSEID!

EDASI TEGIME MÕNED KATSED KA VEEGA.

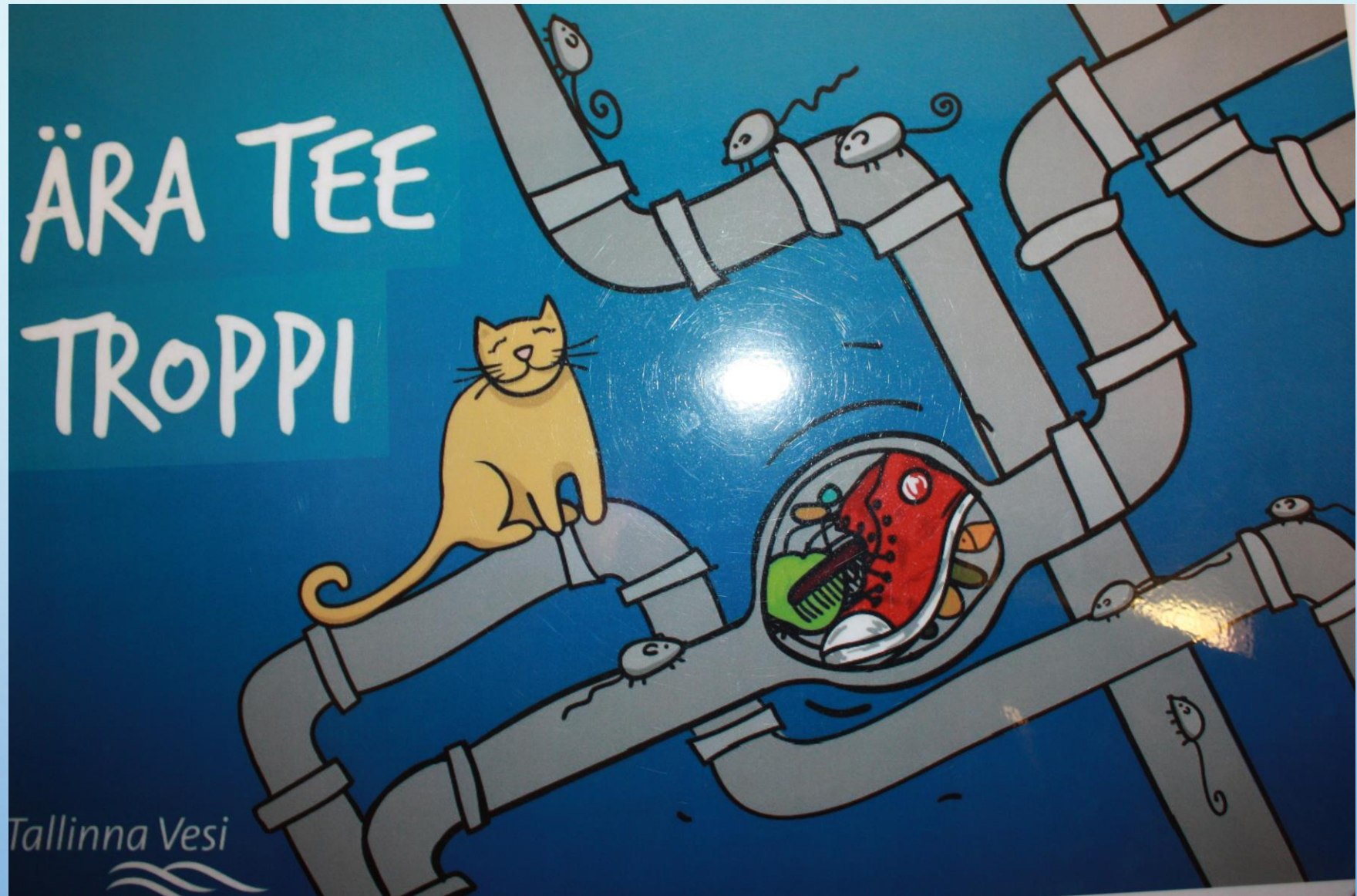
TOPPISIME WC PABERIT KLAASIST
TORUSSE JA VALASIME VEE PEALE. **MIS
JUHTUS?**

PABERIST TEKKIS TROPP, KUST VESI LÄKS
VÄGA AEGLASELT LÄBI, OSA VETT
TAHTIS ALGUSES TAGASI TORUST VÄLJA
TULLA. NII JUHTUB KA WC-S, KUI ME
VÄGA PALJU PABERIT POTTI VISKAME.
TEKIB UMMISTUS.

**MIS VEEL VÕIB JUHTUDA, KUI ON
UMMISTUS?**

VESI EI LÄHE ALLA, TORUS TEKIB SURVE
JA TORU VÕIB KATKI MINNA. SIIS TULEB
TORUSID PARANDADA, MAA LAHTI
KAEVATA, VAHEPEAL VESI KINNI
KEERATA, ET TORUSID REMONTIDA
SAAKS. MEIE EI SAA VETT KASUTADA,
PALJU AEGA JA RAHA KULUB TORUDE
PARANDAMISELE.

**MIDA EI TOHI
WC POTTI
VISATA?**

TEGIME VEEL ÜHE KATSE VEEGA: UJUB VÕI UPUB?

KÕIGEPEALT ARVA ÄRA,
MIS JÄRGMISTEST
ASJADEST UJUB, MIS UPUB:
KIVI, KUMMIST PARDIKE,
PLASTMASSIST PUDELI-
KORK, KOMMIPABER,
KASTANIMUNA, SENT

JA SIIS VÕID ISE KATSE
LÄBI VIIA JA KONTROLLIDA
OMA ARVAMUST.

MEIE LAPSED OLID NUTIKAD, ET VEELGI TARGEMAKS SAADA
VEE TEEMAL, SAI IGA LAPS TALLINNA VESI POOLT
KINGITUSEKS RAAMATU „NUPUTA KOOS TILGUGA“ JA
VÄRVIPLIITSID ÜLESANNETE TÄITMISEKS.

TÄNAME LIISI LIIVLAIDI
PÕNEVA ÕPPEPROGRAMMI
EEST.
**SUHTUME VEESSSE SIIS KUI
HINNALISSE VARASSE!**
INIMENE ISE SISALDAB KA
JU 60 % VETT.